

Beeindiging grondwaterwinning dringend gewenst

Stichting Duinbehoud heeft onlangs bezwaren ingediend tegen het ontwerp van het Grondwaterplan van Noord-Holland. Hieronder volgen de belangrijkste punten met betrekking tot de waterwinning in het Noordhollands Duinreservaat (N.H.D.).

door CHARLES VAN SCHAİK

OPPERVLAKTE-INFILTRATIE

In het N.H.D. gebeurt de waterwinning door oppervlakte-infiltratie op compacte wijze in twee infiltratievelden (zie figuur). De invloeden buiten het infiltratieveld zijn kleiner dan bij andere oppervlakte-infiltratiesystemen zoals die in bijvoorbeeld Berkheide. Toch is deze invloed op het duingebied groot en zelfs groter dan men tot voor kort dacht: het Rijnwater is ondergronds zowel de zeereep als het middenduin ingestroemd.

Het is zaak op korte termijn de uitstroom van het infiltratiewater tot een zo klein mogelijke oppervlakte in te perken. Dit is nu al mogelijk, zelfs met behoud van de huidige produktie.

Een ander aspect van de infiltratie in het N.H.D. is de lozing van het spoelwater van de zuiveringsfilters in het duingebied, zoals dat bij Bergen nog steeds gebeurt. Het is zaak voor het verwijderen van dit verontreinigde en duinvreemde water een milieuhygiënisch verantwoorde oplossing te zoeken.

GRONDWATERWINNING

De tweede vorm van winning in het Noordhollands Duinreservaat is de onttrekking van duinwater zonder voorafgaande infiltratie. Dit gebeurt in lange puttenreeksen die buiten de infiltratievelden in een groot deel van het N.H.D. liggen (zie figuur). Mede hierdoor is het grondwaterpeil in vrijwel het gehele duinreservaat sterk gedaald.

Stichting Duinbehoud pleit voor beëindiging van de grondwaterwinning in het N.H.D. Juist deze maatregel is bij uitstek geschikt voor verbetering van de natuurlijke gesteldheid van het N.H.D.: beëindiging van de onttrekking van een relatief geringe hoeveelheid duinwater zal in een

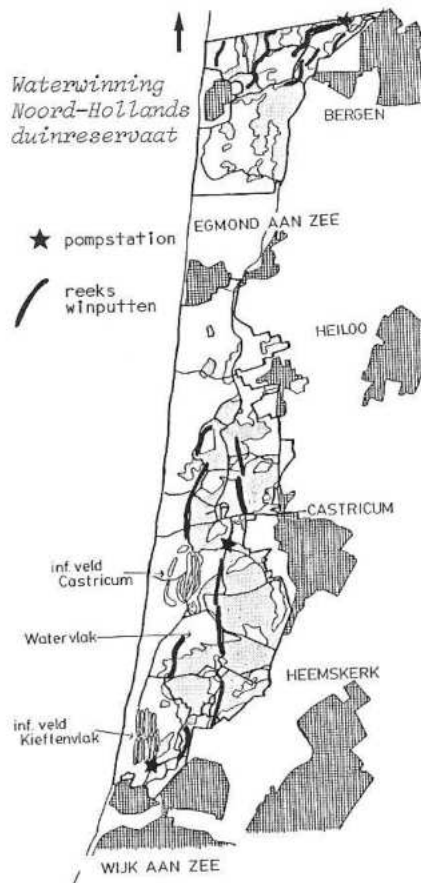
groot deel van het reservaat herstel kunnen betekenen van de verarmde vegetatie en fauna.

Stichting Duinbehoud bepleit ook het verrichten van onderzoek naar de mogelijkheden voor en gevolgen van beëindiging van de grondwaterwinning. Dit zal het mogelijk maken de positieve effecten van een beëindiging van de grondwaterwinning te optimaliseren. Het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland is echter niet van zins dit onderzoek uit te voeren. Het bedrijf neemt hiermee een vooringenomen standpunt in dat juist aan de hand van het onderzoek zou moeten worden bepaald. Het grondwater zou noodzakelijk zijn voor de bijmenging met opgepompt infiltratiewater om een goede kwaliteit van het drinkwater te kunnen handhaven. Een beëindiging van de grondwaterwinning behoeft echter de betrouwbare levering van drinkwater van goede kwaliteit niet in de weg te staan. Deze kwaliteit is immers te regelen met de wijze en mate van voor- en nazuivering.

DIEPINFILTRATIE

Diepinfiltratie zal uitstekende mogelijkheden bieden voor vervanging van de hoeveelheid gewonnen grondwater, indien deze methode na de uitvoering op praktijkschaal bruikbaar zal blijken te zijn. Deze methode geeft in het duingebied minder aantasting dan oppervlakte-infiltratie. Toch zijn de negatieve gevolgen voor natuur en landschap in het duingebied nog groot (vergravingen, schommelingen in en dalingen van het grondwaterpeil - ook in de verre omtrek van de lokatie, verstoring door onderhoud). De grote kracht van diepinfiltratie in relatie tot natuur en landschap ligt in het feit dat deze methode niet aan de duinen gebonden is. In de eerste plaats zouden men dan ook moeten zoeken naar lokaties buiten de duinen.

In Noord-Holland is diepinfil-

tratie buiten de duinen zeer goed mogelijk: er is in West-Friesland een grote zoetwatervoorraad aanwezig, die blijkens onderzoek van de Provinciale Waterstaat hiervoor uitstekend geschikt is. De toepassing van diepinfiltratie behoeft in dit deel van de provincie geen schade aan natuur en landschap met zich mee te brengen.

Helaas echter heeft het P.W.N. nu reeds alle troeven gezet op een diepinfiltratieproject in de lokatie Watervlak, tussen de infiltratievelden in het N.H.D. Uitvoering hiervan zal een toekomstig herstel van natuurwaarden belemmeren. Juist nu, bij de toepassing van een nieuwe methode op praktijkschaal, is de tijd rijp om een deel van de waterwinning buiten het kwetsbare duingebied te situeren. Er is op korte termijn een gedetailleerd onderzoek nodig naar de inpassing van een diepinfiltratieproject in West-Friesland.